

TECHNICAL ASSISTANCE TO BUILD FOOD SAFETY CAPACITY FOR THE FISHERIES SECTOR

**ASISTANS TEKNIK POU KONSTWI KAPASITE
SEKIRITE ALIMANTÈ POU SEKTÈ LAPÈCH LA**

CARIFORUM

Ijyèn nan Transfòmasyon Pwason

Fòmasyon pou Ocean Delight, Suriname

Prepare pa : Megapesca Lda Portugal

Rezulta aprantisaj

Nan fen sesyon sa a, ou ta dwe kapab:

- Konprann enpòtans ikyèn pèsonèl ak sante lè wap manyen pwason.
- Aprann utilizasyon apwopriye rad pwoteksyon ak teknik efikas pou lave men ou.
- Konnen poukisa li enpòtan pou rapòte nenpòt maladi oswa enfeksyon ou sispèk bay sipèvizè ou.

Rad Pwoteksyon

Egzanp:

- Bone plastik pou cheve
- Mask figi
- Blouz blanch ki ka lave
- Tabliye ak gan pwòp
- Bòt pwòp

Pwopriyete rad pwoteksyon

- ✓ Pwoteje manje kont risk kontaminasyon
- ✓ Fasil pou netwaye epi kenbe pwòp
- ✓ Pa gen bouton
- ✓ Pa gen pòch deyò
- ✓ Konplètman kouvri pwòp rad ou
- ✓ Tèt kouvri - diminye risk pou cheve tonbe nan manje
- ✓ Pa dwe mete deyò.

**Poukisa ou panse ou mete rad
pwoteksyon nan travay ou?**

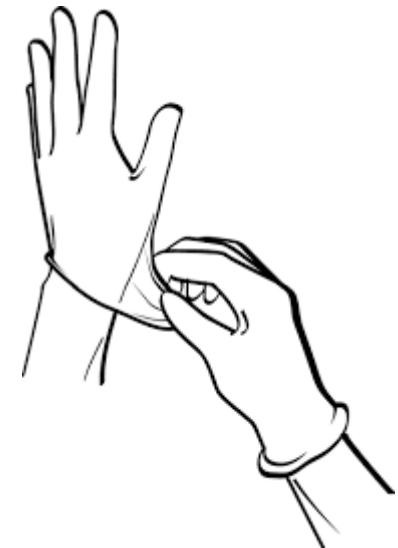
Kò imen an gen anpil bakteri. Rad pwoteksyon ki pwòp pwoteje zòn pou manyen manje kont bakteri sou po a ak cheve, osi byen ke rad ou mete deyò.

Si w ap itilize gan jetab :

- Lave men ou anvan ak apre ou fin itilize li
- Ranplase li imedyatman si domaje
- Ranplase regilyèman epi toujou nan repo
- Sèvi ak gan nouvo lè w ap antre nan zòn pwoesis la

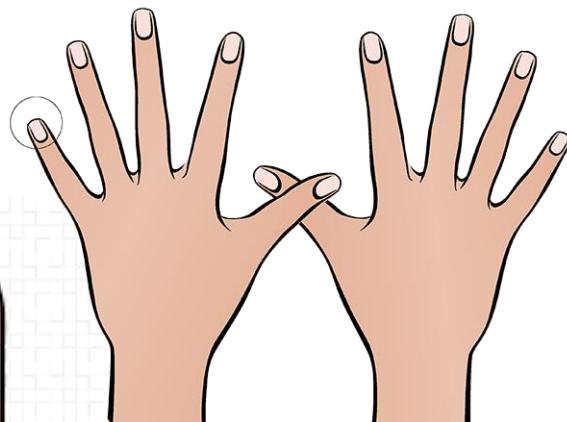
**Gan yo kontamine menm jan ak
men epi yo pa dwe itilize yo pou
ranplase lave men yo**

Ede anpeche danje mikrobyolojik, chimik ak fizik lè ou
asire ou swiv règ yo pou bon ijjèn pèsonèl tout tan!

Bon ijyèn pèsonèl gen ladan:

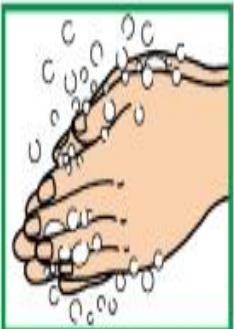
**Stay
HOME**
if you're
feeling sick

Travayè yo ka
kontamine
pwason ke yo
manyen,
si yo pa okipe
byen.

Lave men efikas

1 Wash

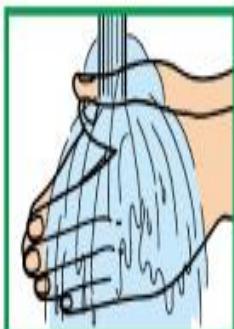
1 Wet the hands

2 Take an adequate amount of liquid soap

3 Rub hands to lather

4 Rub the back of each hand with the opposite palm

5 Rub palms with fingers interlaced

6 Rub each thumb clasped in the opposite palm

7 Rub fingertips in the opposite palm

8 If necessary, scrub the fingertips with a nail brush

9 Scrub the wrists

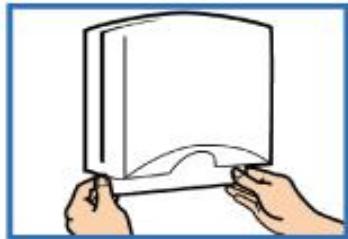
10 Rinse well with running water

© SARAYA CO., LTD.

1. Mouye men yo
2. Pran yon kantite savon likid
3. Fwote men w pou l fè kim
4. Fwote do chak men ak pla men opoze a
5. Fwote pla men ak dwèt antrelase
6. Fwote chak gwo pou s avnlope nan pla men opoze a
7. Fwote pwent dwèt ou nan pla men opoze a
8. Si sa nesesè, fwote dwèt yo ak bwòs zong
9. Foubi ponyèt yo
10. Rense l byen avèk dlo k ap koule

② Dry

© SARAYA CO., LTD.

⑪ Take a paper towel

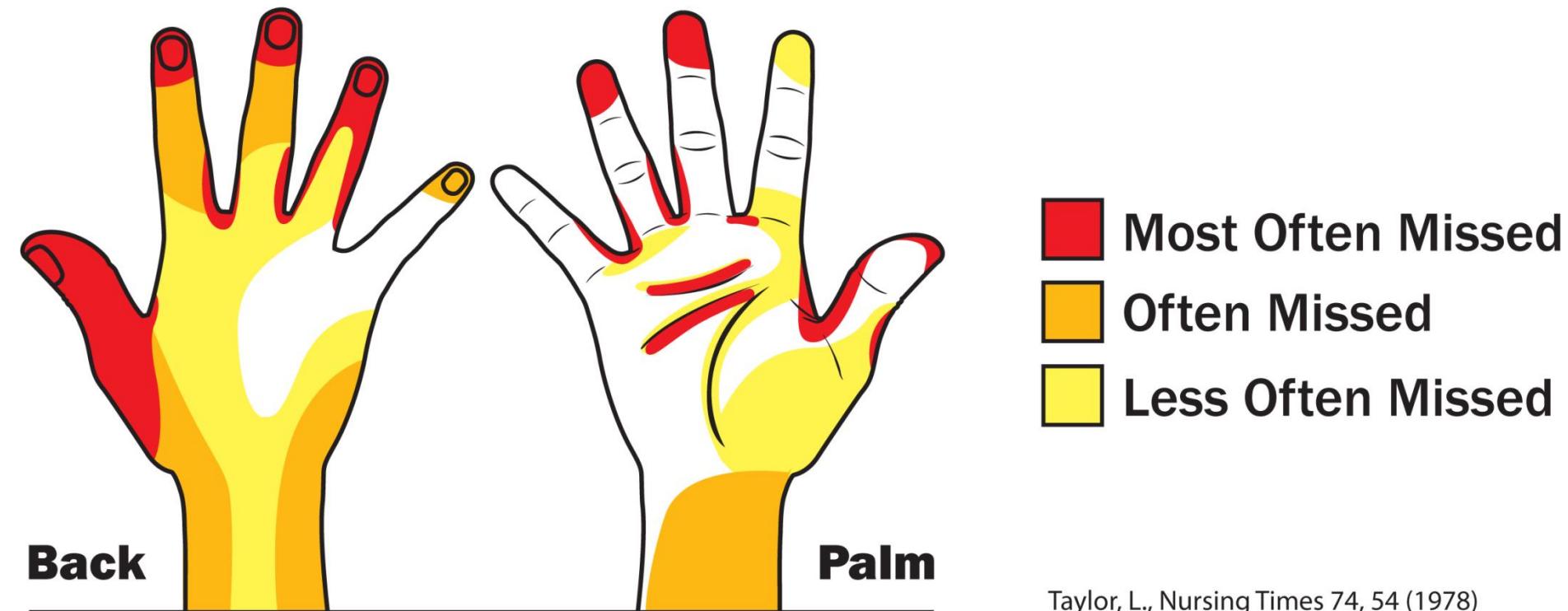
⑫ Dry hands thoroughly

11. Pran yon sèvyèt papye
12. Seche men yo byen

Glo Germ™ Activity

Areas most often missed with inadequate handwashing.

Zong, kutikul, pli ak fant nan dwèt yo ak men yo se tout zòn
kote patojèn ka kache.

Toujou lave men ou apre:

1. Antre oswa kite zòn travay la
2. Sèvi ak twalèt la
3. Manyen manje kri
4. Chanje travay ant pwodwi kri ak pare-a-manje
5. Manyen cheve ou, figi, oswa kò ou
6. Estènye, touse oswa mouche nen ou
7. Netwayaj
8. Manyen ekipman sal / istansil
9. Manyen fatra oswa dechè pwason
10. Manje, bwè oswa fimen
11. Manyen nenpòt bagay ki ka kontamine men ou

**Rapòte imedyatman bay sipèvizè ou nenpòt
sentòm maladi oswa enfeksyon ki ta ka pase
nan manje oswa anviwònman travay ou!**

Kilès nan maladi sa yo oswa pwoblèm ou dwe rapòte bay sipèvizè ou?

✓ = Rapò

✗ = Pa rapòte

Manje manje sispèk

Koupe septik / klou

Do fè mal

Ekoulman nan je,nen oswa zòrèy

Zòtèy kase

Pa santi w byen lè w aletranje

Brile nan solèy lè w aletranje

Tach nwa sou po

Enfeksyon sou po

Je nwa

Dyare, vomisman oswa
anpwazònman manje

Gwo grip

Fanmi pwòch gen dyare,
vomisman oswa anpwazònman
manje

*Moun ki gen dyare ak vomisman pa ta dwe retounen nan travay jiskaske
yo pa gen sentòm pou omwen 48 èdtan.*

Apre maladi, gen kèk moun ki ka toujou pote bakteri danjere sou po yo ak nan kò yo.

Donk moun k ap manyen manje ki retounen nan travay apre anpwazònman manje DWE obsève estanda adisyonèl segondè nan ijjèn pèsonèl.

An patikilye, lave men yo pi byen.

Deplasman pèsonèl yo

- Antre nan faktori a sèlman nan antre prensipal pèsonèl la
- Antre nan chanm yo mete pou chanje rad ou
- Lave men ou avèk savon epi seche I avèk sèvyèt papye a
- Jete sèvyèt papye ki itilize deja nan bwat fatra a san ou pa manyen li ak men ou
- Pran rad pèsonèl ou pou travay nan faktori a nan kazye ki deziyen a
- Chanje rad vil an rad pèsonèl epi mete rad vil yo nan kazye pèsonèl la
- Pran inifòm blan pwòp faktori a nan bwat inifòm lan
- Mete rad faktori a ak bòt ou
- Mete bone nan tèt ou ak kachnen ou
- Lave men ou avèk savon, rense I avèk dlo, dezenfekte I avèk dezenfektan epi seche men w avèk sèvyèt an papye
- Voye sèvyèt papye ki itilize nan bwat fatra a san ou pa manyen li ak men ou
- Mete gan pwòp
- Mache nan estasyon netwayaj bòt la pou antre nan zòn transfòmasyon la

Aktivite

**Jwen sa moun kap okipe manje a ap
fè ki mal!**

Eske Gen kesyon?

